

Zelfstandig afnemen van lasserskwalificaties is kinderspel via handige exceltool

Het gebruik van gecertificeerde lassers voor gelaste constructies wordt steeds belangrijker. Bepaalde productnormen, zoals EN 1090 voor metaalconstructies en EN 15085 voor spoorwegtoepassingen, en de steeds strenger wordende klanteneisen verplichten de constructeurs om te werken volgens een laskwaliteitssysteem (vb. EN ISO 3834), waarvan gecertificeerde lassers een cruciaal onderdeel zijn. Sinds eind 2013 geldt in Europa de norm EN ISO 9606-1 (als opvolger van de norm EN 287-1) voor het kwalificeren van lassers voor staal.

Moet je beroep doen op een erkende instantie om lassers te laten kwalificeren?

EN ISO 9606-1 stelt, in paragraaf §6.1, dat het lassen van proefstukken moet worden bijgewoond door de keurmeester of keuringsinstantie en dat de beproevingen moeten worden geverifieerd door de keurmeester of keuringsinstantie. Wie of wat is nu een keurmeester of keuringsinstantie? EN ISO 9606-1 stelt, in paragraaf §3.3, dat een keurmeester een persoon is die is aangewezen om de overeenstemming met de van toepassing zijnde norm te bevestigen, met als bijkomende opmerking: "In bepaalde gevallen kan een externe onafhankelijke keurmeester worden vereist". In paragraaf §3.4 staat dat een keuringsinstantie een organisatie is die is aangewezen om de overeenstemming met de van toepassing zijnde norm te bevestigen, met als bijkomende opmerking: "In bepaalde gevallen kan een externe onafhankelijke keuringsinstantie worden vereist."

De norm voor lasserskwalificaties zegt dus dat in bepaalde gevallen een externe keurmeester/keuringsinstantie dient aangesteld te worden, maar dat ook een interne keurmeester tot de mogelijkheden behoort!

Bij drukvaten is een externe partij vereist en mag het geen interne keurmeester zijn. Bij spoorwegtoepassingen mogen de lassers intern gekwalificeerd worden op voorwaarde dat de auditeur tijdens

de audit de competenties van de interne keurmeester heeft geverifieerd. Bij metaalconstructies worden er geen bijkomende eisen opgelegd en kan een interne keurmeester worden aangesteld. Een interne keurmeester behoort dus in heel wat gevallen tot de mogelijkheden! Let op, een klant kan wel nog altijd via het lastenboek bijkomende eisen opleggen zoals bv. dat de lassers extern dienen gekwalificeerd te worden.

Wat betekent nu dat de (interne) keurmeester de overeenstemming met de van toepassing zijnde norm dient te bevestigen?

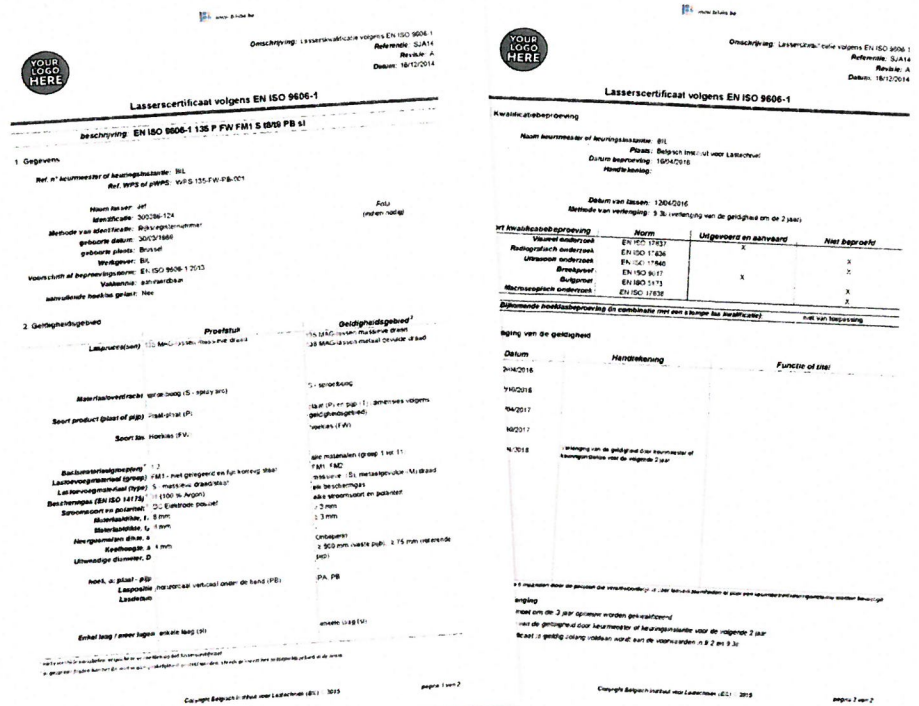
Dit wil zeggen dat hij de norm moet kennen en correct kunnen toepassen. Concreet betekent dit dat de lasproef conform de norm dient te verlopen (afmetingen proefstukken, lasmethodebeschrijving, stop/herstart, ...). Na de lasproef dienen de juiste controles bepaald te worden (visueel, breekproef, ultrasoon, ...). Indien de keurmeester de controles zelf uitvoert, moet hij kunnen aantonen dat hij de correcte normen toepast, kan interpreteren en de juiste besluiten kan trekken of het aanvaardbaar is of niet (cfr. aanvaardingscriteria EN ISO 5817). Tot slot moet hij een certificaat kunnen uitschrijven, waarbij hij alle essentiële en niet-essentiële variabelen correct vermeld samen met het overeenkomstige geldigheidsgebied.

Handige exceltool in 3 stappen

Het afnemen van een lasserskwalificatie en het opstellen van een lasserscertificaat is niet evident, zeker niet wanneer u als (intern) keurmeester niet dagelijks met deze materie bezig bent.

Het BIL heeft hiertoe een exceltool ontwikkeld die het mogelijk maakt om zelfstandig lasserskwalificaties af te nemen.

Voor het opstellen van een lasserscertificaat met behulp van de exceltool dient de gebruiker drie stappen te doorlopen, waarbij het niet vereist is om doorheen de norm te bladeren. De exceltool is voorzien van een meegeleverde handleiding met duidelijke uitleg. Lasserkwalificatie

Voorbeeld van een lasserscertificaat gegenereerd door de exceltool

volgens EN ISO 9606-1 wordt voortaan kinderspel! Zeker wanneer de verbinding eenvoudig blijft zoals een hoeklas plaat-plaat.

In de eerste stap dienen de lassers- en proefstukgegevens ingegeven te worden. Zodoende wordt automatisch het geldigheidsgebied gegenereerd, waardoor het mogelijk is om na te gaan of uw certificaat voldoet voor het uit te voeren laswerk. In de tweede stap dient het proefstuk gelast en beproefd te worden. Voor wat de visuele keuring van de las betreft, helpt de exceltool bij het beoordelen of een onvolkomenheid al dan niet aanvaardbaar is. Indien een breekproef uitgevoerd wordt, neemt de tool u opnieuw bij de hand voor wat het uitvoeren en beoordelen van het resultaat betreft. De inwendig vastgestelde onvolkomenheden kunnen op dezelfde wijze als bij de visuele keuring door de tool worden beoordeeld. De derde en laatste stap is het aanmaken van het certificaat hetgeen automatisch en correct wordt gegenereerd. Het certificaat is ook voorzien van de zes maandelijks verlenging van de

geldigheid hetgeen door de keurmeester of lascoördinator dient bevestigd te worden. Indien gewenst, kan zelfs een digitale foto van de lasser in het certificaat opgenomen worden.

Besluit

Deze exceltool is een onmisbaar werktuig voor lascoördinerend personeel dat de kwalificatie van zijn lassers dient op te volgen of zelfstandig en intern wenst af te nemen. Door gebruik te maken van deze tool, is het dus heel wat makkelijker om zelf aan de slag te gaan. Deze exceltool wordt tijdens de workshop lasserskwalificatie die regelmatig georganiseerd wordt, gratis ter beschikking gesteld van de deelnemers. ●

Meer info:

www.bil-ibs.be/workshop-lasserskwalificatie of contacteer peter.meys@bil-ibs.be of benny.droesbeke@bil-ibs.be